

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113010112
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Blažová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1113010112.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Magdalény Blažovej a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Michala Valenta, v trestnej veci obžalovaného Q.. V. M., pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava I proti rozsudku samosudcu Okresného súdu Bratislava I z 07.12.2017 sp. zn. 5T/9/2013, na verejnom zasadnutí konanom 28. marca 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava I sa **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom samosudcu Okresného súdu Bratislava I z 07.12.2017 sp. zn. 5T/9/2013 bol obžalovaný JUDr. V. M. podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava I č.k. 2Pv 443/09-109 zo 01.02.2013 pre skutok právne posúdený ako prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

08.04.2008 zaslal Kancelárii prezidenta SR na M. ul. v A. list, doručený K. prezidenta SR 10.04.2008, v ktorom uviedol o Q.. W. T., sudcovi Okresného súdu Pezinok, že:

1. „... sa z televízneho vysielania relácie T. /B 25.03.2008/ dozvedeli, že táto osoba sa stala sudcom Okresného súdu v Pezinku. Z internetovej stránky KP sa možno dozvedieť, že k tomuto aktu došlo 17. marca 2008. Podľa mienky občanov ide o nehoráznosť a hanebný akt, ktorého ospravedlnením z Vášho hľadiska môže byť iba to, že JUDr. W. T. zatajil podstatné fakty“.
2. „JUDr. W. T. desať rokov až do vymenovania za sudcu sa aktívne podieľal na tunelovaní už od samotného začiatku, keď pravdepodobne sumou 5 mil. Sk za kúpu 34 akcií skorumpoval svojho strýka, podpredsedu H. SR“.
3. „P. vojak základnej služby riadil telefonicky ozbrojený prepád rodinného domu konateľa spoločnosti L. C. s.r.o.“
4. „Vo vyšetrovaní je aj prípad neoprávneného používania ochrannej známky Z., ktorá má podľa znaleckého posudku hodnotu XX mil. Sk. W. v tejto súvislosti Q.. W. T. dostal od Z. M. do daru chatu v A. pri vodnom diele X., ktorú vzápätí predal druhému zástupcovi správcu konkurznej podstaty za 900.000,- Sk. Aj toto prispelo k tomu, že nový sudca má v W. okázalý dom - kaštieľ“.
5. „Jedno je isté - Q.. W. T. je vydierateľný človek a za sudcu sa prihlásil iba preto, aby získal, ako si to on myslí - imunitu pred vyšetrovaním“,
a to i napriek tomu, že si bol vedomý nepravdivosti uvedených tvrdení, pričom oznámenie uvedených tvrdení mohlo pošk. Q.. W. T.ovi spôsobiť vážnu ujmu na jeho dobrej povesti sudcu a zdiskreditovať ho v očiach jeho kolegov a priateľov,

pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podala riadne a včas odvolanie prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I 08.12.2017 (č.l. 1025), ako aj obžalovaný Q.. V. M.

podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I 07.04.2019 (č.l. 1039-1045). Podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 01.08.2018 (č.l. 1072) obžalovaný JUDr. V. M. zobral svoje odvolanie proti vyššie citovanému rozsudku späť a následne uznesením Okresného súdu Bratislava I z 28.01.2019 sp. zn. 5T/9/2013 (č.l. 1083) samosudca okresného súdu vzal na vedomie späťvzatie odvolania obžalovaným.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 17.09.2018 (č.l. 1074-1074a) v písomných dôvodoch odvolania uviedla, že s rozhodnutím okresného súdu nesúhlasí. Je toho názoru, že súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nedostatočne vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami prípadu v takom rozsahu, aby mu dovolili urobiť záver o tom, že konaním obžalovaného JUDr. V. M.a nebol nenaplnený deklarovaný následok žalovaného trestného činu ohovárania. Okresný súd v tomto smere svoj právny záver opiera o doslovné znenie jednotlivých bodov skutkovej vety obžaloby, v ktorých podľa názoru súdu absentuje exaktné tvrdenie obžalovaného vo vzťahu k nim oznamovaným informáciám o poškodenom JUDr. W. T.Y.. Súd argumentuje tým, že obžalovaný podával informácie o poškodenom „z druhej ruky“ a nie je možné bez ďalšieho uzatvoriť, že obžalovaný je priamo pôvodcom uvedenej informácie. Rovnako súd dôvodí tým, že obžalovaný pri uvádzaní svojich tvrdení používal výraz „pravdepodobne“, čo vylučuje exaktnosť tvrdení obžalovaného. Poukázala na bod II. skutkovej vety obžaloby, ktorý je však z hľadiska použitia vetnej konštrukcie jednoznačne exaktným tvrdením, v ktorom obžalovaný poškodeného priamo a adresne obviňuje z aktívneho tunelovania. Výraz „pravdepodobne“ je možné vzťahovať len na druhú časť vety. Uvedená inkriminovaná informácia je priamym konštatovaním vo vzťahu k poškodenému a v podstate použitou terminológiou môže zakladať podozrenie z ekonomickej trestnej činnosti poškodeného. Pokiaľ ide o bod III. skutkovej vety, prokurátorka skonštatovala, že v tomto prípade sa samosudca obmedzil iba na vágne konštatovanie, že predmetný bod je natoľko absurdný, že nie je spôsobilý ohroziť vážnosť akejkoľvek osoby a nie to ešte verejného činiteľa. Súd na tomto mieste bližšie vôbec neuviedol, v čom spočíva absurdnosť tohto tvrdenia. Podľa názoru prokurátorky je obžalovaným oznamovaná informácia jasným, priamym a adresným výrokom o poškodenom a je spôsobilá založiť podozrenie z novej trestnej činnosti poškodeného.

Prokurátorka v ďalšom uviedla, že pokiaľ ide o preukázanie naplnenia následku žalovaného trestného činu ohovárania, súd v odôvodnení napádaného rozsudku vôbec nevzal do úvahy a nevyhodnocoval tú skutočnosť, že poškodený JUDr. W. T. v čase spáchania skutku už bol v pozícii sudcu a v tejto súvislosti v nadväznosti na nepravdivé výroky oznamované obžalovaným bol predmetom záujmu Súdnej rady Slovenskej republiky, pred ktorou musel predmetné nepravdivé informácie vysvetľovať a taktiež musel tieto skutočnosti vysvetľovať vtedajšej predsedníčke okresného súdu. Bolo nepochybne preukázané, že s obsahom listu adresovanom obžalovaným Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky, ktorý obsahoval nepravdivé výroky o poškodenom, sa zaoberala Súdna rada SR, ktorá ako vrcholný orgán sudcovej legitimity, mohla na jeho základe vyvodzovať voči poškodenému personálne dôsledky. Práve táto skutočnosť preukazuje naplnenie následku žalovaného trestného činu ohovárania v podobe spôsobilosti oznamovaného nepravdivého údaja značnou mierou poškodiť JUDr. W. T. v zamestnaní. Argumentácia súdu, že poškodený skutočne pôsobil v štruktúrach spoločnosti Z. a.s. a Z. a.s. a N. Z. a.s., a preto nemôže ísť o ohováranie, nemá v tomto prípade žiadnu relevanciu vo vzťahu k následku trestného činu ohovárania, obzvlášť za situácie, keď aj súd v odôvodnení napadnutého rozsudku jednoznačne uviedol, že obžalovaný preukázateľne oznamoval o poškodenom klamlivé, nepravdivé údaje.

Na základe vykonaného dokazovania prokurátorka vzhľadom na povahu oznámených nepravdivých údajov, miesto, čas, spôsob a okolnosti za akých boli predmetné údaje oznámené, osobu pôvodcu nepravdivých informácií a adresáta, ktorého sa predmetné informácie týkajú, má za to, že konanie obžalovaného bolo vo svojom súhrne spôsobilé privodiť škodlivý následok predvídaný ustanovením § 373 Tr. zák. Navrhla preto, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr.por. zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K odvolaniu prokurátorky sa vyjadril obžalovaný JUDr. V. M. písomným podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 17.10.2018 (č.l.1077-1078). Poukázal na to, že prokurátorka dňa 18.12.2017 podala blanco odvolanie a trvalo 10 mesiacov kým toto odvolanie bolo doplnené o zdôvodnené. Toto považuje za súčasť zbytočných prietahov, pričom poukázal na jeho vysoký vek a ťažký zdravotný stav. Od začiatku tvrdí, že je nevinný, pričom trvá na tom, že v odvolaní prokurátora je viacero nedostatkov,

poloprávd a nepráv. Zdôraznil, že poškodeného JUDr. T. nepoškodil v zamestnaní, pretože krátko po inštalovaní na Okresný súd Pezinok bol vymenovaný za predsedu súdu. Nepoškodil ani rodine, keďže jeho neter je manželkou poškodeného. Pokiaľ ide o Súdnu radu, nežiadal, aby sa tento orgán zaoberal poškodeným, ani nenavrhol disciplinárne konanie. Mrzí ho, že prokuratúra od začiatku nezachováva zásadu rovnakého metra, teda rovnosť pred zákonom. Navrhol preto odvolanie prokuratorky ako nedôvodné zamietnuť.

K odvolaniu prokuratorky sa vyjadril obžalovaný aj prostredníctvom svojho obhajcu, a to podaním doručeným Okresnému súdu Bratislava I 22.10.2018 (č.l. 1079). Obhajca obžalovaného vo svojom vyjadrení uviedol, že argumenty, ktoré uvádza vo svojom odvolaní prokuratorka sú vytrhávané z kontextu celého dokazovania a nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Odôvodnenie prokurátora mu pripadá tak, ako keby obhajoval nečinnosť OČTK, ktoré mali zistené poznatky preveriť. Ľahšie je však obviniť novinára z ohovárania a viac ako 10 rokov viesť proti nemu trestné stíhanie, ako preverovať tak závažné informácie. Navrhol preto odvolanie prokuratorky ako nedôvodné zamietnuť.

Podaním doručeným K. súdu v Bratislave 25.03.2019 sa poškodený vyjadril k odvolaniu prokuratorky Okresnej prokuratúry Bratislava I. Vo svojom vyjadrení uviedol, že:

- súd prvého stupňa jednoznačne konštatoval, že JUDr. V. M. ako obžalovaný o mne zverejnil údaje ktoré je možné považovať za nepravdivé,
- súd prvého stupňa konštatoval, že tieto nepravdivé údaje o mne boli doručené Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky a následne Súdnej rade Slovenskej republiky,
- súd prvého stupňa konštatoval, že cieľom obžalovaného bolo preukázateľne škodiť mi a konanie obžalovaného vyhodnotil ako vysoko amorálne a v rozpore s novinárskou etikou,
- napriek tomu, súd I. stupňa „šťastnou náhodou“ obžalovaného neodsúdil,
- chcem uviesť len toľko: podstatnou podmienkou realizácie sudcovskej úlohy je dôvera verejnosti v sudcu,
- P. A. - profesor práva a sudca Najvyššieho súdu štátu Izrael, ktorý je v oblasti práva všeobecne uznávanou autoritou vo svojej knihe Sudca v demokracii napísal: „ Sudca nemá ani meč, ani peňaženku. Všetko, čo má, je dôvera verejnosti v neho. Na súde i mimo súdu musia sudcovia konať spôsobom, ktorý zachováva dôveru v nich. Musia chápať, že súdenie nie je len zamestnanie, ale predovšetkým spôsob života, ktorý nezahŕňa nadobúdanie materiálneho bohatstva, je to spôsob života založený na duchovnom bohatstve“.

Súhlasím s názorom súdu I. stupňa, že sudca musí ako verejne činná osoba zniesť vyššiu mieru kritiky a zásahov do súkromia. Spoločnosť od sudcov vyžaduje, aby boli bezúhonní a správali sa podľa etického kódexu nielen pri výkone svojho povolania ale aj v súkromí, ďalej s tým, že sudca musí byť pod drobnohľadom verejnosti a médií a všetky jeho skutky, ktoré sú v rozpore s právom alebo etikou musia byť veľmi prísne posudzované - inak dôvera v spoločnosti v justíciu nebude rásť.

Ak spoločnosť na jednej strane od sudcu vyžaduje správanie sa na veľmi vysokej úrovni morálky a práva musí na druhej strane sudcovi jednoznačne zabezpečiť vysokú mieru ochranu pred útokom na jeho česť a dôveru v neho - teda na jednu z najhodnotnejších vecí, ktorú sudca má.

Inými slovami, ak niekto o sudcovi oznámi preukázateľne nepravdivý a difamujúci údaj, ktorý je spôsobilý naštříbiť dôveru verejnosti v jeho česť a bezúhonnosť a ak navyše takýto údaj oznámi orgánu, ktorý má právo sudcu disciplinárne trestať, musí byť sám čo najprísnejšie potrestaný. V tomto prípade nestačí, aby sa sudca bránil prostriedkami občianskeho práva - je nevyhnutné, aby v takomto prípade zasiahli trestnoprávne normy. Neoprávnený útok na česť sudcu je útokom na samotnú demokraciu.

Je jednoznačné, že obžalovaný M. o mne oznámil na začiatku mojej sudcovskej kariéry Súdnej rade a Kancelárii prezidenta nepravdivé údaje, hrubo poškodzujúce moju česť a ľudskú dôstojnosť. Je nevyhnutné, aby bol v takomto prípade odsúdený v trestnom konaní.

Súd prvého stupňa nezobral na vedomie, že toto konanie zo strany JL. nie je ojedinelé - zo spisu jednoznačne vyplýva, že obžalovaný JUDr. M. o mne dlhé roky píše nezmysly na webe , posielal listy mojím nadriadeným a očierňuje ma pred ministerstvom spravodlivosti.

Po rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý Q.. V..a oslobodil, Q.. V.. rovnaké nezmysly a nepravdy , za ktoré je súdený v tomto konaní poslal v liste výberovej komisii, ktorá rozhodovala o výbere predsedu

Okresného súdu N. D. - v rámci výberového konania som musel M.ové nezmysly komisii vysvetľovať a nakoniec som vo výberovom konaní nebol úspešný. Okrem toho M. po oslobodzujúcom rozsudku súdu prvej inštancie na webe pod niekom vltava222 opätovne o mne rozširuje rovnaké nezmysly. Q.. M. - posilnený a povzbudený rozsudkom súdu prvého stupňa teda v očierňovaní a útokoch na moju osobu stále pokračuje .

Ak by odvolací súd prijal názor, že nepravdivé údaje, ktoré o mne Q.. M. oznámi Súdnej rade (že som mal riadiť prepad jeho rodinného domu, podieľať sa na vytunelovaní spoločnosti, korumpovať a za takúto činnosť získať majetkový prospech) nie sú trestným činom v zmysle Trestného zákona, mal by určiť hranicu, kedy je nepravdivý údaj oznámený o sudcovi ktorý útočí na jeho česť, už trestným činom.

Rozhodnutie druhostupňového súdu v tomto prípade, teda v prípade novinára, ktorý osočil sudcu bude precedensom a môže sa týkať ďalších prípadov neoprávneného a nepravdivého informovania novinára o sudcovi - je teda veľmi potrebné zväžiť stanovisko súdu druhej inštancie v tomto prípade.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka Krajskej prokuratúry Bratislava uviedla, že sa pridrižiava písomne odôvodneného odvolania a keďže je toho názoru, že obžalovaný oznámil o poškodenom nepravdivé údaje, ktoré ho mohli vážne poškodiť a bol prejednávaný Súdnu radou SR, kde musel tieto nepravdivé okolnosti vysvetľovať, navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Splnomocnenec poškodeného Q.. W. M. na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že je limitovaný zákonnými ustanoveniami Trestného poriadku, a preto je bez návrhu.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol odvolanie prokurátorky ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný Q.. V. M. na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že sa mu prihlásili dve televízie a tri printové média, ktoré mali mať záujem o prítomnosť na verejnom zasadnutí, aby sa dozvedeli pravdu. Túto okolnosť nedovolil. Navrhol odvolanie prokurátorky ako nedôvodné zamietnuť. Namietal okolnosť, že obžaloba nebola podaná 01.02.2013, ale v decembri 2008.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil pritom, že odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava I nie je dôvodné, vzhľadom na správnosť a zákonnosť napadnutého prvostupňového oslobodzujúceho rozsudku.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Preskúmaním trestného spisu krajský súd zistil, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy, v záujme zistenia skutkového stavu veci, a to pri plnom uplatnení všetkých základných zásad trestného konania uvedených v ustanovení § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods. 7, voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12 i rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods. 14. V odôvodnení rozsudku v súlade s § 168 Tr. por. stručne, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a vysvetlil, na základe akých dôvodov dospel k oslobodzujúcemu rozhodnutiu. Závery okresného súdu prezentované vo výrokovej časti rozsudku a vysvetlenie týchto záverov v odôvodnení napadnutého rozsudku si krajský súd takmer v celom rozsahu osvojil, a preto v zásade na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu odkazuje, a to až na nasledovné zistenia.

Ak prokurátorka vytyka súdu prvého stupňa chybné hodnotenie dôkazov, tak odvolací súd pripomína, že ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne, t.j. ak dôkazy hodnotil podľa vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti a dospel k logickým záverom, nemôže odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok len preto, že napríklad sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

Podstata žalovanej trestnej činnosti podľa obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava I z 01.02.2013 č.k. 2 Pv 443/09-109 doručenej Okresnému súdu Bratislava I 04.02.2013 (č.l. 371-372) mala spočívať v tom, že obžalovaný Q.. V. M. dňa 08.04.2008 zaslal Kancelárii prezidenta SR na Štefánikovej ul. v Bratislave list určený Kancelárii prezidenta SR 10.04.2008, v ktorom uviedol o JUDr. W. T.Y., sudcovi Okresného súdu v Pezinku, že

1. „... sa z televízneho vysielania relácie RZ. dozvedeli, že táto osoba sa stala sudcom Okresného súdu v Pezinku. Z internetovej stránky KP sa možno dozvedieť, že k tomuto aktu došlo 17. marca 2008. Podľa mienky občanov ide o nehoráznosť a hanebný akt, ktorého ospravedlnením z Vášho hľadiska môže byť iba to, že Q.. W. T. zatajil podstatné fakty“.
2. „JUDr. W. T. desať rokov až do vymenovania za sudcu sa aktívne podieľal na tunelovaní už od samotného začiatku, keď pravdepodobne sumou 5 mil. Sk za kúpu 34 akcií skorumpoval svojho strýka, podpredsedu H. SR“.
3. „Ako vojak základnej služby riadil telefonicky ozbrojený prepád rodinného domu konateľa spoločnosti L. C. s.r.o.“
4. „Vo vyšetrovaní je aj prípad neoprávneného používania ochrannej známky Z., ktorá má podľa znaleckého posudku hodnotu 50 mil. Sk. Pravdepodobne v tejto súvislosti Q.. W. T. dostal od Z. Vrakúň do daru chatu v A. pri vodnom diele X., ktorú vzápätí predal druhému zástupcovi správcu konkurznej podstaty za 900.000,- Sk. Aj toto prispelo k tomu, že nový sudca má v W. okázalý dom - kaštieľ“.
5. „Q. je isté - Q.. W. T. je vydierateľný človek a za sudcu sa prihlásil iba preto, aby získal, ako si to on myslí - imunitu pred vyšetrovaním“,
a to i napriek tomu, že si bol vedomý nepravdivosti uvedených tvrdení, pričom oznámenie uvedených tvrdení mohlo pošk. Q.. W. T.ovi spôsobiť vážnu ujmu na jeho dobrej povesti sudcu a zdiskreditovať ho v očiach jeho kolegov a priateľov.

V prejednávanej veci boli v prípravnom konaní zadovážené a na hlavnom pojednávaní okresným súdom vykonané dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporovali. Na jednej strane je to výpoveď obžalovaného, ktorý žalovanú trestnú činnosť popiera, obhajuje sa tým, že ide o šikanovanie jeho osoby. Ako novinár, ktorým je od roku 1971, pred 10 rokmi získal informácie o tom, že v okrese Nové Zámky, šarapatí organizovaná skupina, ktorá sa snaží rozkrádať Z.. Tieto informácie mal od občanov z rozhodnutí súdov a získali ich o osobách Q. M., V. M. a W. T.. Ako informačný zdroj získal stanovisko zo znaleckého posudku, v ktorom sa nachádza meno poškodeného T.a, pričom v závere predmetného znaleckého posudku je uvedené, že došlo k spáchaniu zločinu na úkor štátu s obrovskou škodou. Takýto materiál považoval za relevantný, pretože tento bol žiadaný Prezidiom Policajného zboru. Mal pri tom informácie aj o tom, že títo ľudia od roku 2013 nemohli byť členmi orgánov Z.. Toto bolo vyslovené aj Krajským súdom Nitra s tým, že v roku 2012 Q. M., V. M. a W. T. nemohli konať ako členovia predstavenstva. Poukázal tiež na skutočnosť, že Z. nezaplatil Fondu národného majetku žiadne finančné prostriedky. V ďalšom dôvodil tým, že svedok Q. F. podal trestné oznámenie na poškodeného T.a a v tejto súvislosti poukázal aj na vyjadrenie Krajského súdu v Bratislave, že títo tzv. členovia predstavenstva konali za spoločnosť takým spôsobom, že navrhli pokladať Z. v hodnote 1 miliardy korún z dôvodov, že tento podnik je nespôsobilý splácať. Je toho názoru, že mal právo oznámiť tieto skutočnosti.

Výpoveď obžalovaného je sčasti podopretá výpoveďou svedka Q. F., ktorý uviedol, že podľa jeho znalostí mal obžalovaný poslať list Kancelárii prezidenta republiky. Mali tam byť dve veci, ktoré sa dotýkali poškodeného T.a, a to chata v A., pôvodne vo vlastníctve Z., kde bol členom predstavenstva, pričom uviedol, že táto nehnuteľnosť bola darovaná za 100.000,- Sk poškodenému T.ovi, k zaplateniu tejto sumy podľa jeho názoru nedošlo. Druhou vecou bola kúpna zmluva na akcie Z. M., pričom má vedomosť o tom, že kúpna cena bola zaplatená len čiastočne a suma vo výške 10 mil. Sk zaplatená nebola. Okrem toho sa jednalo aj o otázku obchodného mena Z., ochranných známk Z. a licenčných zmlúv, kde mali byť materskou spoločnosťou platené vysoké čiastky. Svedok potvrdil, že tieto informácie sú pravdivé, a preto sa nemohli dotknúť cti poškodeného T.a. Bol podpredsedom predstavenstva Z. a členom predstavenstva Z., v ktorých orgánoch došlo k rozporu pre vedenie spoločností, a to so M. a T.om. B. okolo T.a a M. presadzovala nezaplatenie kúpnej ceny H. národného majetku a následné vytunelovanie majetku spoločnosti. V roku 1999 sa zúčastnil v budove S. na C. ul. v A. stretnutia, kde bol prítomný z H. národného majetku pán W., ktorý bol zároveň 34% akcionár spoločnosti Z.. V tom čase sa jednalo o V. privatizácie a svedok tiež podpísal kúpnu zmluvu s Fondom národného majetku. Na tejto porade bol prítomný aj poškodený T., kde dostal pokyn od pána W., aby sa kúpna cena nezaplatila a majetok

bol vytunelovaný. Podľa jeho názoru za nezaplatenie kúpnej ceny akcií je zodpovedný poškodený T.. Považuje za zvláštne, že sa poškodený domáha ochrany, pritom spôsobil škodu v sume 256 miliónov Sk. Majetok bol vytunelovaný a vo veľkom rozsahu skončil vo vlastníctve V. M.. Disponuje rozsiahlymi informáciami a má odfotený konkurzný spis.

Ďalší svedok K. M. čiastočne podporil výpoveď obžalovaného v tom, že ak sa poškodený Q.. W. T. bráni, že bola znevážená jeho osobnosť, on si to nemyslí. Na históriu sa snaží zabudnúť z dôvodu, že tam bola firma, ktorá mohla dodnes fungovať, avšak kvôli jednotlivcom sa tak nestalo. Bol v predstavenstve Z., Z. a následne aj predsedom predstavenstva nového Z.. K osobe poškodeného uviedol, že tento bol najskôr podnikový právnik, bol prehnane ambiciózný a jeho osobu neskôr nahradil ako predsedu predstavenstva nového Z..

K druhej skupine dôkazov patrí výpoveď svedka Q. W., ktorý sa vyjadril k osobe poškodeného T.a s tým, že to je jeho priateľ a kamarát, ktorý mu spomínal problémy s obžalovaným, ktorý o ňom publikuje a píše nepravdivé veci, ktoré mu môžu v kariére uškodiť. Mali sa týkať jeho pôsobenia v Z., avšak tomuto nevedel nič bližšie uviesť. Upresnil však, že poškodený nezohrával pri privatizácii žiadnu úlohu a prišiel s ním do kontaktu až v roku 1999 - 2000 a Z. sa privatizoval v rokoch 1995 - 1996. Dodal, že poškodený ho v rokoch 1999 - 2000 vyhľadal, pričom v tom čase už v Z. aktívne pôsobil. Svedkovia V. M., J.. Q. T. a X. K. sa vyjadrovali ku kúpe nehnuteľnosti v katastri obce A., pričom kupujúcim bol poškodený spoločne so svojou manželkou.

Svedok J. A. sa vyjadroval k okolnostiam reportáže o Z. N. D., o jej privatizácii, ktorú sám nakrúcal. Do reportáže sa snažili zahrnúť fakty, ktoré získal z viacerých zdrojov, pričom oslovil viaceré osoby vrátane poškodeného Q.. T.a, ktorý však na otázky neodpovedal. Z iných zdrojov mal zistené, že sa jedná o priameho príbuzného svedka W., považovaného za mozog V. privatizácie podnikov. V čase prípravy a nakrúcania reportáže nevedel, že poškodený Q.. T. bol vymenovaný za sudcu. V prípade, že by takúto informáciu mal, postupoval by inak. W. T. mal príležitosť reagovať na všetky uvedené skutočnosti v priamom prenose. N. si však vysvetliť, ako by mohli uvedené skutočnosti poškodenému ublížiť, keďže doposiaľ je predsedom súdu v W., pričom sa s ním stretol aj na niektorých pojednávaniach a tento sa voči jeho osobe správal agresívne. Vyjadril sa aj k tomu, že Z. N. D. skončil v konkurze a lukratívne dcérske spoločnosti boli rozpredané a ovládnuté ľuďmi z materskej spoločnosti. Štát nedostal zaplatenú kúpnu cenu uvedenú v privatizačnej zmluve, pričom poškodený v Z. N. D. pracoval ako podnikový právnik a bol teda jednou z osôb, ktorá mohla toto vysvetliť.

Súčasťou vykonaného dokazovania a obsahu spisového materiálu je aj kúpna zmluva, ktorú uzatvoril poškodený dňa 18.08.1998, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva v chate v A. za kúpnu cenu 100.000,- Sk, pričom znalecká cena bola určená na sumu 142.436,- Sk. Rovnako súčasťou dokazovania je aj znalecký posudok znalcov psychiatrov, so záverov ktorých vyplýva, že obžalovaný netrpí duševnou poruchou, je schopný chápať zmysel trestného konania a v čase skutku, ktorý mu je kladený za vinu, bol spôsobilý svoje konanie ovládať.

Z listinného dôkazu, a to uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky zo dňa 06.05.2008 vyplýva, že Súdna rada Slovenskej republiky po prerokovaní postúpenia listu Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky týkajúceho sa sudcu Q.. W. T.a na svojom dvanástom zasadnutí dňa 06.05.2008

I. Zobrala na vedomie list Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky č. 1447-2008-BA zo dňa 17.04.2008

II. Nezistila skutočnosti, ktoré by zakladali využitie kompetencií Súdnej rady Slovenskej republiky.

Podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť inú vážnu ujmu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Objektom tohto trestného činu je ochrana cti, dobrej povesti a vážnosť človeka pred ohováraním, ktoré môže vážnym spôsobom narušiť občianske spolužitie. Rozlišuje sa česť v zmysle objektívnom, t.j. vážnosť, ktorú človek požíva v predstave iných ľudí, a v zmysle subjektívnom, t.j. vedomie vlastnej hodnoty.

Nepravdivým údajom je taký údaj, ktorý je v rozpore so skutočným stavom vecí, a preto je nutné, aby mohla byť pravdivosť údajov, ktorá podmieňuje trestnú zodpovednosť pre trestný čin ohovárania podľa § 373 Tr. zák. overiteľná.

V zmysle vyššie citovaného ustanovenia Trestného zákona je zrejmé, že k naplneniu objektívnej stránky skutkovej podstaty citovaného prečinu dôjde za kumulatívneho splnenia nasledujúcich podmienok, a to oznámenia nepravdivého údajov o inej osobe, pričom táto nepravdivá informácia musí byť spôsobilá v značnej miere vyvolať následky predpokladané daným ustanovením. Je teda zrejmé, že miera ohrozenia dotknutej osoby musí byť podľa zákona značná, to znamená, že uvedenie nepravdivého údajov musí byť schopné ohroziť poškodeného v značnej miere, a preto nepostačuje akékoľvek ohrozenie, hoci aj v nízkej či obvyklej intenzite, ale musí ísť skutočne o ohrozenie zásadnejšieho charakteru a to aj z toho pohľadu, že ide o ohrozovací trestný čin.

Z uvedeného vyplýva, že nie každé šírenie nepravdivých informácií je postihnutelné podľa § 373 Tr. zák., ale pôjde len o také protiprávne konanie, ktoré je skutočne spôsobilé v značnej miere spôsobiť deklarovaný následok v ustanovení § 373 Tr. zák.

Taktiež je nevyhnutné, aby medzi konaním páchatel'a (oznámením nepravdivých informácií o inom) a následkom (ohrozenie vážnosti poškodeného u spoluobčanov, jeho poškodenie v zamestnaní, v podnikaní, narušenie jeho rodinných vzťahov alebo spôsobenie inej vážnej ujmy), bola príčinná súvislosť (R 41/1970).

Na naplnenie skutkovej podstaty prečinu podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. nie je potrebné, aby skutočne došlo k následku predpokladanému týmto ustanovením, avšak na strane druhej je nevyhnutné, aby vznik tohto následku bolo aspoň možné dôvodne očakávať, resp. aby bola nepravdivá informácia reálne spôsobilá deklarovaný následok vyvolať. Na druhej strane, pokiaľ by však reálne prišlo v dôsledku konania predpokladaného ustanovením § 373 ods. 1 Tr. zák. k strate zamestnania poškodenej osoby alebo k rozvodu jej manželstva, došlo by už k naplneniu kvalifikovanej skutkovej podstaty zločinu podľa § 373 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák.

Predmetný prečin je s poukazom na § 17 Tr. zák. úmyselným trestným činom, čo znamená, že konanie páchatel'a musí byť pokryté úmyselným zavinením, a to aj pokiaľ ide o spôsobené spôsobené daného škodlivého následku. Platí, že úmyselné zavinenie páchatel'a musí s poukazom na § 17 Tr. zák. pokrývať všetky zákonné znaky prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák., a to najmä pokiaľ ide o vedomostnú zložku úmyselného zavinenia.

V tejto súvislosti možno poukázať aj na Českú judikatúru, ktorá vo vzťahu k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu ohovárania uvádza, že skutočnosť, že viaceré rozširované údaje boli neoverené a nepravdivé a súčasne spôsobilé privodiť značné ohrozenie vážnosti napádaných osôb charakterizuje objektívnu stránku trestného činu ohovárania, ale sama o sebe nevypovedá nič o tom, či o uvedenej povahe údajov obvinený vedel a či bol uzročený s následkom, ktorý ich šírením mohol vyvolať.

Pre úplnosť je nevyhnutné zdôrazniť, že v prípade prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. je nevyhnutné v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. zohľadniť aj materiálny znak (materiálny korektív), pričom v tejto súvislosti nemožno opomenúť ani skutočnosť, že pri danom prečine je taktiež potrebné do úvahy vziať aj princíp „ultimaratio“ (Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo 36/2014 a sp. zn. 1TDoV 10/2015).

V danom konkrétnom prípade správne konštatoval okresný súd, že skutok nie je trestným činom a obžalovaného podľa § 285 písm. b/ Tr. por. spod obžaloby oslobodil. Krajský súd zastáva názor, že v prípade poškodeného sa jedná o sudcu, teda ide o osobu verejného záujmu, ktorá musí akceptovať väčšiu mieru verejnej kritiky než ostatní občania, čo vyplýva aj z konštantnej judikatúry, pričom aj Európsky súd pre ľudské práva v nastolenej problematike konštatuje, že ochrana slobody prejavu sa vzťahuje nielen na informácie a myšlienky, ktoré sú prijímané priaznivo, alebo ktoré sa považujú za neškodné alebo za indiferentné, ale aj na také, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú.

V nadväznosti na uvedené možno konštatovať, že v danom prípade je potrebné, aby nástup trestnoprávnej represie uvedenej problematiky bol zdržanlivejší a plne v súlade so zásadou ultimaratio, resp. zásady subsidiarity trestnoprávnej represie, ktorá vyjadruje, že trestné právo je prostriedok určený

k ochrane zákonom stanovených záujmov, ktorý musí byť používaný iba vtedy, keď použitie iných právnych prostriedkov k poskytnutiu ochrany nápravy neprichádza do úvahy, pretože už boli vyčerpané alebo sú zjavne neúčinné či nevhodné, resp. ide už o tak závažné porušenia alebo ohrozenia chránených záujmov, že ani ochrana poskytnutá inými právnymi prostriedkami nie je dostatočná.

Uvedené znamená, že aj v prípade, ak by sa preukázala nepravdivosť obvineným zverejneného údaj, ako aj jeho spôsobilosť v značnej miere poškodiť dotknuté osoby svedkov - poškodených, nebol by naplnený Trestným zákonom požadovaný stupeň závažnosti pre to, aby mohlo ísť o prečin ohovárania podľa § 373 Trestného zákona. Súd si je plne vedomý, že existencia konkrétneho stupňa závažnosti pri prečine ako Trestným zákonom upravený materiálny znak sa v zásade zisťuje až vtedy, ak súd dospeje k záveru o naplnení jeho formálnych znakov, ktoré s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie tohto uznesenia naplnené neboli.

V predmetnej trestnej veci je však posudzovanie materiálnej stránky prečinu odôvodnené s ohľadom na trestné stíhanie obvineného JUDr. V. M.a v štádiu konania pred súdom po podaní obžaloby v spojitosti s otázkou potreby vykonania dokazovania na hlavnom pojednávaní, ale predovšetkým preto, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 13.08.2013, sp. zn. 2 Tdo 35/2013 (publikovaného pod č. 96 Zbierky stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2014) zúžil možnosť uplatňovania princípu ultima ratio iba cez kritéria upravené v § 10 odsek 2 Trestného zákona, t. j. princípu ultima ratio uplatňovaný v trestnom práve stotožnil s materiálnou stránkou v podobe závažnosti (ktorého posudzovanie prichádza do úvahy iba pri prečinoch). Tým princípu ultima ratio stráca význam interpretačného pravidla, aplikáciou ktorého by bolo možné dospieť k záveru aj o nenaplnení formálnych znakov skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu.

Uplatňovanie princípu ultima ratio pri trestnom čine ohovárania podľa § 373 Trestného zákona má pritom nepochybne význam aj vo svetle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.

Samosudca okresného súdu poukázal na to, že Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) opakovane zdôraznil, že čl. 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) nezaručuje úplne neobmedzenú slobodu prejavu, a to dokonca ani vtedy, keď ide o spracovanie otázok vážneho verejného záujmu (Bergens Tidende a ostatní proti Nórsku, Hannover proti Nemecku, viď aj Barford proti Dánsku).

ESLP dokonca nevytlúčil, aby príslušné orgány štátu riešili zneužitie slobody prejavu aj opatreniami trestnej povahy (E. proti M.).

Možnosť uplatnenia trestnoprávnych prostriedkov je však potrebné vykladať reštriktívne. Posudzovanie proporcionality zásahu s chránenými právami totiž v mnohých prípadoch závisí od toho, či sa orgány štátu mohli uchýliť aj k iným prostriedkom, než sú trestné sankcie, a to k takým, ako sú občianskoprávne a disciplinárne prostriedky nápravy (R. and J. proti H.). Z rozhodovacej činnosti ESLP taktiež vyplýva, že aj v prípade, ak dôvody vnútroštátnych súdov na ospravedlnenie odsúdenia možno považovať za relevantné, musia byť tieto dôvody dostatočné (na to, aby sa použili trestnoprávne prostriedky) a musia korešpondovať tlaku spoločenskej potreby (E.ço V. a B. - B. J. de E.çao S. A. proti W.). V inom svojom rozhodnutí ESLP vyjadril názor, že ak by aj sťažovateľka bola vinná, prostriedky dostupné podľa občianskeho práva boli dostatočné na urovanie veci (K. proti X.).

Z vyššie uvedených príkladov je evidentné, že použitie prostriedkov trestného práva je prípustné iba vtedy, ak zneužitie slobody prejavu je natoľko závažné a spoločensky nebezpečné, že ho treba sankcionovať trestom ustanoveným v Trestnom zákone. Inak povedané, konkrétny zásah do práva na slobodu prejavu musí zodpovedať naliehavej spoločenskej potrebe, musí byť primeraný sledovanému cieľu a musí byť nevyhnutný v demokratickej spoločnosti.

V ďalšom treba poukázať na správne úvahy okresného súdu pokiaľ ide o naplnenie formálnych znakov trestného činu. Rovnako správne sa okresný súd zaoberal aj materiálnou stránkou žalovaného trestného činu s tým, že v prípade, ak by sa preukázala nepravdivosť obvineným uvedených údajov, ako aj ich spôsobilosť v značnej miere poškodiť dotknutú osobu nebol by naplnený Trestným zákonom požadovaný stupeň závažnosti preto, aby mohlo ísť o prečin ohovárania podľa § 373 Tr. zák. Uplatňovanie princípu ultima ratio pre trestnom čine ohovárania má pritom význam aj vo svetle judikatúry Európskeho súdu pre

Ľudské práva, z ktorej je zrejmé, že Európsky súd pre ľudské práva opakovane zdôraznil, že článok 10 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nezaručuje úplne neobmedzenú slobodu prejavu a to dokonca ani vtedy, keď ide o spracovanie otázok vážneho verejného záujmu (Bergens Tidende a ostatní proti Nórsku, Hannover proti Nemecku, vid' aj Barford proti Dánsku).

Možnosť uplatnenia trestnoprávných prostriedkov je však potrebné vykladať reštriktívne, pričom posudzovanie proporcionality zásahu s chránenými právami totiž v mnohých prípadoch závisí od toho, či sa orgány štátu mohli uchýliť aj k iným prostriedkom, než sú trestné sankcie a to k takým ako sú občianskoprávne a disciplinárne prostriedky nápravy. Z rozhodovacej činnosti ESLP rovnako vyplýva, že aj v prípade ak dôvody vnútroštátnych súdov na ospravedlnenie odsúdenia možno považovať za relevantné, musia byť tieto dôvody dostatočné a musia korešpondovať tlaku spoločenskej potreby. Z vyššie uvedených príkladov je evidentné, že použitie prostriedkov Trestného práva je prípustné iba vtedy ak zneužitie slobody prípadu je natoľko závažné a spoločensky nebezpečné, že ho treba sankcionovať trestom ustanoveným v Trestnom zákone, inak povedané, konkrétny zásah do práva na slobodu prejavu musí zodpovedať naliehavej spoločenskej potrebe, musí byť primeraný sledovanému cieľu a musí byť nevyhnutný k demokratickej spoločnosti.

Možno súhlasiť s názorom okresného súdu, že skutok sa stal, t.j. k oznámeniu nepravdivých informácií zo strany obžalovaného smerom k poškodenému naozaj prišlo, avšak v rozsahu zverejnenia tieto nie sú spôsobilé privodiť trestným zákonom predpokladaný následok pre osobu poškodeného, t.j. v značnej miere ohroziť jeho osobu. Pokiaľ ide o skutky pod bodom 3/, že poškodený mal riadiť telefonicky prepád rodinného domu konateľa spoločnosti L. C. s.r.o., tento údaj je neoveriteľný a pokiaľ ide o skutok pod bodom 5/, kde obžalovaný mal uviesť o poškodenom, že je vydierateľný človek, ide o jeho hodnotiaci úsudok, a teda v oboch prípadoch nejde o naplnenie zákonných znakov žalovaného prečinu. Treba však zdôrazniť aj okolnosť, že skutok sa mal stať v roku 2008, t.j. pred 11 rokmi, pričom obžaloba bola podaná v roku 2013, t.j. vyšetrovanie sa vedie od roku 2009.

Dĺžku konania v danej trestnej veci nie je možné ospravedlniť právnou, ale ani skutkovou zložitou veci. V tejto spojitosti je potrebné zdôrazniť, že judikatúra ESLP pripúšťa, aby porušenie práva na primeranú dĺžku konania bolo kompenzované zastavením trestného stíhania (oslobodením spod obžaloby) alebo zmiernením trestu (rozhodnutie Z. proti B. z 15.07.1982, č. 8130/78 či rozhodnutie A. proti N. z 26.06.2001, č. 26390/95), súčasne takú formu kompenzácie pripustil, lebo ju považuje za dostatočnú nápravu porušeného práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Za primeranú lehotu konania pred vnútroštátnymi orgánmi Európsky súd uznal lehotu v trvaní 6 rokov. Svojimi dôsledkami v kontexte 10-tich rokov od spáchania obžalovaného skutku môžu nadobudnúť charakter odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae). Výklad legislatívneho textu právnej normy a jeho uplatnenie všeobecným súdom musí byť v súlade s ústavou (čl. 144 ods. 1 a č. 152 ods. 4 ústavy).

Ochrana práva na primeranú dĺžku konania, ktoré garantuje článok 48 odsek 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. kompenzácia jeho porušenia môže byť dosiahnutá prostriedkami, ktoré sú vlastné trestnému právu, ak sú jeho normy vykladané ústavne komfortným spôsobom.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.